

gemeente harderwijk

Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Algemeen Programma 0

De gemeente Harderwijk wil graag een open cultuur hebben. Onze partners zijn inwoners, het maatschappelijk middenveld, ondernemers, onderwijs en overheden. Er wordt samengewerkt in wisselende samenstellingen, passend bij de opgave. Het streven is om een excellente dienstverlening aan onze klanten te bereiken. We willen de klant centraal stellen in alles wat wij doen. De ambtelijke ondersteuning is zo professioneel mogelijk en werkt op basis van de uitgangspunten: Open, Ontspannen en Ondernemend.

Doelstelling Bestuurskracht en Samenwerking

- Het versterken van onze positie, het partnerschap en de samenwerking.
- Het verbeteren van de samenwerking met onze partners.
- Het verbeteren van de samenwerking met het maatschappelijk middenveld.

Doelstelling Dienstverlening

In alles wat we doen streven we naar de beste kwaliteit van dienstverlening. We laten dat zien door gastvrij, enthousiast en gedreven op vragen uit de Harderwijker samenleving in te spelen. Door samen te werken met onze samenleving, regiogemeenten en andere partners maken we het verschil.

Doelstelling Samenwerking in Meerinzicht

- Meerinzicht is de samenwerking van de gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde. Deze gemeenten werken samen op het gebied van zorg, werk en inkomen, jeugdhulp en leerlingzaken (domein sociaal), belastingen, facilitaire dienstverlening, financiën, gebouwenbeheer, HRM, informatisering & automatisering, communicatie, juridische zaken en geo-informatie (domein bedrijfsvoering).

Doelstelling Bestuur & organisatie

- De gemeenteraad stelt kaders en controleert.
- Het college van burgemeester en wethouders (B&W), is verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur van de gemeente en voert alle besluiten van de gemeenteraad uit.

Inhoud

Het programma omvat de taken van de gemeenteraad en college. Daarnaast wordt ingegaan op Burgerzaken, de Basisregistratie Personen en de dienstverlening door de gemeentelijke organisatie. Tot dit programma behoren ook de belastingen, uitkeringen gemeentefonds en treasury.

Bestuurskracht en Samenwerking

- Perspectief op EHZ-samenwerking: Dit betreft een traject over mogelijkheden van intensivering van de samenwerking (bestuurlijk en ambtelijk) voor grensoverstijgende vraagstukken, zoals wonen en bereikbaarheid.
- VeluweAgenda 2030: Samen met de VeluweAlliantie werken wij aan de VeluweAgenda 2030. De ontwikkelingen rondom de VeluweAgenda 2030 zijn in programma 3 Economie beschreven.
- Samenwerking Gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde: Deze samenwerking speelt langs twee sporen:
 - De gemeenschappelijke regeling Meerinzicht. Meerinzicht voert de bedrijfsvoeringstaken en de sociaal domein-taken uit.
 - De strategische en beleidsmatige samenwerking. Dit vindt onder andere plaats aan de hand van de volgende inhoudelijke thema's:
 - Dienstverlening: Er is een programma Dienstverlening opgestart voor de drie gemeenten en Meerinzicht. Dit programma heeft tot doel om de dienstverlening te verbeteren in de vier organisaties, waarbij harmonisatie en standaardisatie uitgangspunten zijn;

- Regioarrangement EHPZ: de gemeenten Ermelo, Harderwijk, Putten en Zeewolde, de provincies Flevoland en Gelderland en de waterschappen Vallei en Veluwe en Zuiderzeeland werken samen om gezamenlijke vraagstukken in het fysieke domein op te pakken.

Dienstverlening

De gemeente Harderwijk streeft ernaar om in alle contacten met inwoners, ondernemers en partners de hoogst mogelijke kwaliteit van dienstverlening te bieden. Dit betekent dat we niet alleen processen goed inrichten en afstemmen, maar ook zorgen voor een persoonlijke benadering waarbij inwoners zich gehoord en serieus genomen voelen.

We laten dit zien door onze manier van werken: gastvrij, enthousiast en gedreven. Medewerkers reageren proactief op vragen en signalen uit de samenleving, met aandacht voor de mens achter de vraag. Deze houding zorgt voor een betrouwbare en toegankelijke overheid.

Daarnaast maken we het verschil door samenwerking centraal te stellen. Niet alleen binnen de gemeentelijke organisatie, maar ook met inwoners, regiogemeenten en andere partners. Zo zorgen we ervoor dat onze dienstverlening blijft aansluiten op de veranderende behoeften van de samenleving, en dragen we bij aan een gemeente waarin iedereen zich thuis voelt en mee kan doen.

Verbonden partijen

- Alliander
- Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- Meerinzicht (MIZ)
- Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)

Beleidskaders

- Collegeprogramma
- Harderwijk zijn wij samen, visie op burgerschap
- Regioarrangement EHPZ.

Taakvelden Programma 0

0.1 Bestuur

Portefeuillehouder(s): J. Joon

Domein: Mens & Maatschappij

Wat wilden we bereiken?

Bestuurskracht en samenwerking

Op basis van artikel 6 van de gemeentewet is het voor een gemeente verplicht om een gemeenteraad, een college en een burgemeester te hebben. Daarnaast verplicht de gemeentewet iedere gemeente om een rekenkamer of een rekenkamerfunctie vorm te geven (artikel 81a t/m 81k en artikel 182 t/m 185). Verder is het in de gemeentewet de verplichting een griffie te hebben (artikel 107 t/m 107e gemeentewet).

In dit taakveld zijn de lasten opgenomen die direct verband houden met de gemeentelijke bestuursorganen en de directe ondersteuning daarvan:

- Het college van burgemeester en wethouders;
- De gemeenteraad en de raadscommissies;
- De ondersteuning en advisering van de raad in de vorm van een griffie;
- De lokale rekenkamer;
- Landelijke- en regionale bestuurlijke samenwerkingsverbanden

Gestreefd wordt naar een open en constructieve bestuurscultuur, waarbij er ruimte is om elkaar aan te spreken op houding en gedrag. Bestuurders en gekozen volksvertegenwoordigers van een gemeente dienen het algemeen belang en zijn er voor alle inwoners van de stad. Bestuurlijke integriteit houdt in dat de verantwoordelijkheid die met de functie samenhangt wordt aanvaard en dat de bereidheid en is daarover verantwoording af te leggen.

Wat gingen we er voor doen?

[De afstand tussen raad en inwoner verkleinen](#)

De gemeenteraad wil de inwoners van Harderwijk en Hierden nog meer betrekken bij en nog meer laten participeren in het bestuur van de gemeente. De raadsgriffie ondersteunt deze behoefte door:

1. Laagdrempelige informatie t.b.v. de beeldvorming van en kennis over de raad bij inwoners
2. Verbeteren van proces kaderstellen / participatie
3. Onderzoek naar het inzetten van loting bij participatie
4. Advisering over de inzet en begeleiding van een raadsklankbordgroep van inwoners
5. Versterking van de strategische adviesfunctie van de raadsgriffie

Regulier beleid

[Samenwerken in de gebiedsagenda Veluwe](#)

De ontwikkelingen rondom de VeluweAgenda 2030 zijn in programma 3 Economie beschreven.

Regulier beleid

[Uitbreiding formatie raadsadviseur participatie](#)

De inzet van 1 extra FTE ter ondersteuning van de raad om inwoners meer te betrekken bij en te laten participeren in het bestuur (o.a. laagdrempelige informatie, verbeteren proces kaderstellen, onderzoek loting).

Nieuw beleid

Op 17 maart 2025 is de raadsadviseur Participatie in dienst getreden bij de raadsgriffie van Harderwijk.

[Uitvoeringskosten regioarrangement EHPZ](#)

Start met de uitvoering van het regioarrangement met vier speerpunten: beschrijven profiel EHPZ, uitvoeren gebiedsopgave 2 (Dynamisch landschap), verkenning vaste oeververbinding en opstellen Ruimtelijke Strategische Visie EHPZ.

Nieuw beleid

In 2025 is gestart met het opstellen van het Toekomstperspectief EHPZ (2040/2050) voor de regio. We werken gezamenlijk aan brede welvaartopgaven en ruimtelijke uitdagingen. Bureau Buiten en Must werken voor en samen met de regio aan dit perspectief. De regio bouwt hiermee voort op het eerder opgestelde Regioarrangement en het regioprofiel. Voor de zomer 2026 wordt het eerste concept van het toekomstperspectief verwacht.

Perspectief op EHZ-samenwerking

Samen met Ermelo en Zeewolde werken we aan de gebiedsagenda EHZ en het regioarrangement EHPZ. We starten een proces over de mogelijkheden van versterking van de (ambtelijke) samenwerking.

Regulier beleid

Ermelo, Harderwijk en Zeewolde bundelen krachten voor een sterke regio

In 2025 heeft een eerste gesprek plaatsgevonden tussen de drie EHZ-burgemeesters en de Commissaris van de Koning van de provincie Flevoland. Tijdens dit gesprek is gesproken over de regionale EHZ-samenwerking. Dit gesprek krijgt in april 2026 een vervolg. De burgemeesters van Ermelo, Harderwijk, Putten en Zeewolde gaan in gesprek met de CdK's van Flevoland en Gelderland om met name de kansen van de regionale samenwerking toe te lichten.

De colleges van Ermelo, Harderwijk en Zeewolde hebben elkaar in 2025 drie keer ontmoet in het kader van de regionale EHZ-samenwerking. In het kader van het Toekomstperspectief EHPZ sloot het college van Putten ook een keer aan.

De vijf bestuurlijke werkgroepen, gestart in 2024, te weten de Burgemeesters, Gemeentesecretarissen, Financiën, Sociaal domein en Ruimtelijke ordening, economie en duurzaamheid zijn ook frequent bij elkaar gekomen tussen de collegeontmoetingen door.

Het doel van deze samenwerking is om de brede welvaart van onze inwoners in de regio ook op de lange termijn te borgen. Behoud van de bestuurlijke autonomie van de drie gemeenten is daarbij uitgangspunt. De 'opbrengst' van de collegeperiode 2022 - 2026 is dat de drie colleges 'natuurlijke' partners zijn geworden. De vertrouwensbasis voor een duurzame samenwerking is gelegd. De drie gemeenteraden zijn op 30 september 2025 meegenomen in deze ontwikkeling. Het belang van de regio Harderwijk en het voortzetten en verdiepen van de EHZ-samenwerking is voor gezamenlijke vraagstukken onderschreven. De raden willen elkaar frequenter ontmoeten en meepraten over de inhoud van de samenwerking.

Samenwerking gemeenten Ermelo, Harderwijk en Zeewolde

Gemeenschappelijke regeling Meerinzicht De bedrijfsvoeringstaken zijn in Meerinzicht ondergebracht. Binnen domein bedrijfsvoering wordt een groot deel van de middelen ingezet voor reguliere taken ter ondersteuning van de bedrijfsvoering van de vier organisaties. Bijvoorbeeld op het terrein van personeel, juridische dienstverlening, inkoop en communicatie. De dienstverlening blijft zich wel ontwikkelen. Een groot deel van de bedrijfsvoeringsmiddelen domein sociaal wordt ingezet voor financiering van reguliere dienstverlening. Meerinzicht domein sociaal heeft diverse taken uit te voeren op basis van de gemeenschappelijke regeling Meerinzicht, de bijbehorende uitvoeringsovereenkomst en aanvullende regionale dienstverleningsovereenkomsten. In de paragraaf verbonden partijen - verbonden partij Meerinzicht - staat meer informatie en een aantal voorbeelden van de ontwikkelingen binnen domein Bedrijfsvoering en binnen domein Sociaal.

Op 21 april 2022 heeft de gemeenteraad de aanbevelingen uit het "Rekenkameronderzoek naar Meerinzicht" overgenomen. De kernboodschap is om tot meer sturingsinformatie en gestructureerde informatievoorziening te komen.

Regulier beleid

Via een twee sporen aanpak (beleid sociaal domein en bedrijfsvoering Meerinzicht) krijgt de inrichting van dashboards, het opstellen van informatieprotocollen en het formuleren van kritische prestatie indicatoren vorm. Voor de begeleiding van het gezamenlijke traject met de raden van Ermelo en Zeewolde is een externe adviseur aangetrokken. In 2024 is dit traject afgerond, waarna de implementatie door Meerinzicht in 2025 is opgestart.

Strategische en beleidsmatige samenwerking

Dienstverlening

Binnen gemeente Harderwijk worden veel activiteiten ontplooid om de dienstverlening te verbeteren. Mede ingegeven door de coronacrisis zijn er bijvoorbeeld meerdere processen gedigitaliseerd (o.a. doorgeven verhuizing). Dit inrichten van e-diensten maakt onderdeel uit van het programma Dienstverlening, wat met Ermelo, Zeewolde en Meerinzicht gezamenlijk wordt opgepakt. Doelstelling overall van het programma Dienstverlening is te komen tot één functioneel Klant Expertise Centrum (KEC) voor de primaire dienstverlening aan de inwoners van EHZ, waarbij op elke locatie een fysieke ingang blijft. Hiermee beogen we de volgende doelstellingen na te streven:

- dienstverlening die begrijpelijk en toegankelijk is (verder) te ontwikkelen;
- de online dienstverlening verder te verbeteren;
- onze dienstverlening kwalitatief te verbeteren;
- onze dienstverlening efficiënter in te richten, met gebruikmaking van landelijke standaarden en oplossingen

We streven ernaar om de inwoner vaker te consulteren bij het inrichten van de dienstverleningsprocessen, zodat we vaker voldoen aan de verwachtingen van de inwoners van Harderwijk en Hierden.

Regioarrangement EHPZ

De Gebiedsagenda EHZ (vastgesteld in 2022) wordt inmiddels uitgewerkt in het Regioarrangement EHPZ. We werken hierin samen met de gemeenten Ermelo, Putten en Zeewolde, de provincies Gelderland en Flevoland en de waterschappen Vallei en Veluwe en Zuiderzeeland. Het regioarrangement EHPZ 2023 markeert de start van een proces om gezamenlijke opgaven van het EHPZ gebied vorm te geven voor de komende 20 tot 30 jaar. Het regioarrangement is een dynamisch document dat minimaal eens in de twee jaar zal worden bijgesteld. Het regioarrangement agendeert de landelijke opgaven (Perspectief natuur en landbouw, Ordenende netwerken: mobiliteit; energie en (circulaire) economie en Leefbare steden en regio's) die de deelnemende overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) samen met inwoners en partners (bedrijven en instellingen) met elkaar te doen hebben. Vier activiteiten zijn geprioriteerd: het opstellen van een profiel voor de regio EHPZ (gestart in 2024), Gebiedsopgave 2 (Dynamisch Landschap), onderzoek haalbaarheid oeververbinding Ermelo (Horst) - Zeewolde en het opstellen van een Ruimtelijke strategische visie EHPZ.

Regulier beleid

0.2 Burgerzaken

Portefeuillehouder(s): M. Reckman

Domein: Stad & Omgeving

Wat wilden we bereiken?

Burgerschap

Bij de uitvoering van het programma komen de woorden meedoen, meedenken en meeleven terug. Ook in de komende jaren willen we vanuit het programma Burgerschap ruimte geven aan inwoners voor initiatieven en ook verbinding maken tussen inwoners maar ook verschillende beleidsdocumenten en beleidsterreinen van de gemeente Harderwijk.

Nota Sociaal Domein - Samenredzaamheid

Burgerschap speelt een belangrijke rol om tot een samenredzamere samenleving te komen. Het programma zal dan ook in de komende jaren op verschillende manieren werken aan deze opgave. Hierin is ook extra aandacht voor de verbinding in de wijk. Dit willen we blijven doorontwikkelen in samenwerking met inwoners, de wijkmanagers en uitvoeringspartners. Er wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de opgave Samenredzaamheid.

Harderwijk Zijn Wij Samen

De slogan 'Harderwijk Zijn Wij Samen' is geen optelsom maar een slogan en missie voor iedereen in Harderwijk en Hierden. Harderwijk Zijn Wij Samen moet (gaan/ blijven) resoneren, vanuit inwoners, bedrijfsleven, -maatschappelijke- organisaties, kerken en gemeentelijke organisatie.

Om aan deze missie vorm te geven zal vanuit het programma Burgerschap, de Opgave Samenredzaamheid (nota Sociaal Domein) en vanuit inclusie eenduidiger worden gecommuniceerd. Dat wil zeggen dat naar buiten toe Harderwijk Zijn Wij Samen prominenter wordt gecommuniceerd en dat daar vanuit de genoemde beleidsterreinen invulling aan gegeven wordt. Het is mogelijk dat dit in de toekomst nog verbreed wordt met andere beleidsterreinen. Vanuit Burgerschap wordt deze beweging om integraler te werken en te communiceren intern aangejaagd en extern uitgedragen.

(Jongeren)participatie & onderwijs

Na de oplevering van het adviesrapport over jongerenparticipatie wil het programma Burgerschap in samenwerking met de raad en de griffie ook op dit gebied doorontwikkelen. Het streven is om contact tussen (jonge) inwoners en de gemeenteraad te verduurzamen. Omdat de gemeente enkel de facilitator is op dit gebied zijn natuurlijk ook het (blijvend) commitment van zowel jongeren als de gemeenteraad een voorwaarde.

Wat gingen we er voor doen?

Inwoners de kans geven andere inwoners te inspireren

We creëren momenten dat inwoners elkaar kunnen inspireren, bijvoorbeeld over wijkinitiatieven. Dit wordt vanuit programma Burgerschap en Samenredzaamheid gezamenlijk opgepakt.

Regulier beleid

In 2025 is er contact geweest met inwoners die in Harderwijk voorzorg- of buurtcirkels zijn gestart. In 2026 wordt samen met inwoners gekeken hoe andere inwoners geïnspireerd en gefaciliteerd kunnen worden om ook voorzorg- of buurtcirkels te starten.

Het Harderwijk brede online platform harderwijkvoorelkaar.nl kan ook gebruikt worden om buurt en wijkinitiatieven aan te kondigen en buurtbewoners uit te nodigen.

Ook heeft in oktober weer een TEDx plaatsgevonden in Harderwijk, hier werden inwoners ook geïnspireerd door inwoners. Dit initiatief wordt gesteund door de gemeente. Een ander voorbeeld is de organisatie van de vredesweek in Harderwijk. Ook hier denkt de gemeente mee met inwoners (die het zelf organiseren) en indien nodig vergoed de gemeente enkele onkosten.

Faciliteren dat inwoners zelf regie kunnen nemen

We sturen op meer samenredzaamheid in de wijken. Door betere informatievoorziening kunnen inwoners beter regie nemen en elkaar ondersteunen om dit te doen. Een belangrijk instrument wat we willen introduceren hiervoor in 2025 is www.harderwijkvoorelkaar.nl.

Regulier beleid

In september 2025 is op de vrijwilligersmarkt in De Roef het online platform voor vrijwillige inzet en burenhulp Harderwijkvoorelkaar.nl officieel gelanceerd door wethouder Reckman. Het platform fungeert als digitale marktplaats waar vraag en aanbod op het gebied van hulp bij elkaar komen.

Vooraf zijn veel maatschappelijke organisaties meerdere malen geïnformeerd over het doel en de werking van dit platform. Dit heeft geleid tot een goede start en meer koppelingen van vraag en aanbod van vrijwilligerswerk dan voorheen. Specifieke cijfers hierover worden in april 2026 verwacht.

Na de lancering is vanaf november de inwoner ook aangesproken middels social media campagnes (voornamelijk via Zorgdat, de beheerder van het platform) maar ook door gebruik van de grote verkiezingsborden in de gemeente.

Met en voor inwoners bijeenkomsten organiseren

Nieuwe inwonersbijeenkomsten in de wijk organiseren samen met inwoners, het scholierendebat organiseren samen met docenten en leerlingen en de algemene nieuwe inwonersbijeenkomst organiseren vanuit het programma Burgerschap en de opgave Samenredzaamheid.

Regulier beleid

Vanwege de verkiezingen in oktober 2025 moest het groot scholendebat uitgesteld worden. Op de dag dat het debat gepland was, was de Raadzaal nodig omdat het een stemlocatie is. Dit debat is verplaatst naar 14 april 2026.

De nieuwe inwonersbijeenkomst heeft wel plaatsgevonden begin oktober en werd weer door ruim 100 nieuwe inwoners bezocht. Daarnaast zijn er verschillende pitches verzorgd in de wijk bij de wijkvereniging en/of wijkplatform over hoe nieuwe inwoners verwelkomt kunnen worden in de wijk.

Wat wilden we bereiken?

Burgerzaken

De gemeente is verantwoordelijk voor het verlenen van diensten, zoals de aanvraag en uitgifte van reisdocumenten en rijbewijzen, aanvragen Nederlanderschap, voltrekken van huwelijken en partnerschapsregistraties. Op basis van artikel 229 van de Gemeentewet heeft de gemeente de bevoegdheid om kosten hiervoor in rekening te brengen als tegenprestatie voor deze door de gemeente geleverde diensten, de zogeheten leges. De beïnvloedbaarheid van de lasten en baten binnen dit taakveld is vrij beperkt, aangezien het de uitvoering van wettelijke taken betreft en een aantal legesopbrengsten worden gemaximeerd door wettelijke bepalingen.

Wat gingen we er voor doen?

Persoonsgebonden documenten

Inwoners denken bij de gemeente vaak als eerste aan het aanvragen van een paspoort, rijbewijs of uittreksel. De meeste bezoekers aan het Huis van de Stad komen ook om een van deze producten aan te vragen.

Een Nederlands paspoort of -identiteitskaart wordt zowel nationaal als internationaal als zeer betrouwbaar gezien. Een zorgvuldige identiteitsvaststelling, naast een nauwgezette aanvraag- en uitreikprocedure is cruciaal voor de betrouwbaarheid van het document. Het reisdocumentenstelsel wordt door het Ministerie van Binnenlandse Zaken in de aankomende periode verbeterd, naar aanleiding van een aantal incidenten die landelijk hebben plaatsgevonden.

De volgende werkzaamheden worden gedaan met betrekking tot 'Persoonsgebonden documenten':

- Verstrekken van diverse uittreksels en het innen van leges hiervan;
- Het op grond van specifieke privacywetgeving verstrekken van informatie uit de Basisregistratie Personen;
- Vaststellen identiteit voor afgifte van een identiteitsbewijs;
- Tegengaan identiteitsfraude;
- Verwerken van aanvragen om een reisdocument of rijbewijs en het innen van leges hiervan;
- Het uitreiken van reisdocumenten en rijbewijzen.

Regulier beleid

Uittreksels en afschriften

uit de Basisregistratie Personen (BRP) en de burgerlijke stand kunnen worden aangevraagd bij de balie, per brief of online via het digitale loket. Omdat deze documenten op verschillende manieren worden aangevraagd en betaald, weten we niet precies hoeveel uittreksels we elk jaar in totaal afgeven.

Volgens het zaaksysteem zijn er 485 verzoeken om informatie behandeld. Dit zijn verzoeken om persoonsgegevens die schriftelijk zijn gedaan door advocaten en notarissen en organisaties zoals de Raad voor Kinderbescherming. Maar ook verzoeken om een uittreksel uit de BRP of de burgerlijke stand die schriftelijk of via een e-dienst door inwoners zelf zijn gedaan.

Reisdocumenten

zijn sinds 2014 10 jaar geldig in plaats van 5 jaar*. Dit zorgde voor een daling van het aantal aanvragen tussen 2019 en 2024, maar leidt vanaf 2025 tot een grote drukte. Volgens prognoses van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties kunnen we de grootste piek in aanvragen in 2027 verwachten.

Reisdocument	2021	2022	2023	2024	2025
Paspoort	1.539	2.654	2.499	5.850	6.022
Identiteitskaart	2.035	2.086	1.529	2.703	3.025
Overige reisdocumenten**	12	29	72	143	161

*De geldigheidsdatum van een reisdocument voor minderjarigen of vreemdelingen en vluchtelingen blijft 5 jaar.

** Hier valt onder: een vreemdelingenpaspoort, vluchtelingenpaspoort, Tweede Paspoort en Zakenpaspoort.

Rijbewijzen

waren onderdeel van de ombuigingen. Het tarief voor een rijbewijs dat 5 jaar geldig is, is gelijk getrokken met dan van een 10-jarig rijbewijs. De kosten voor het aanvragen en afgeven zijn namelijk in beide gevallen hetzelfde. Voor kwetsbare inwoners die vanwege hun gezondheid een rijbewijs krijgen dat korter dan 5 jaar geldig is, blijft het lagere tarief wel bestaan.

Rijbewijs	2021	2022	2023	2024	2025
Rijbewijs (>5 jaar)	-	-	-	3.266*	3.916*
Rijbewijs (<5 jaar)	-	-	-	713	-
Rijbewijs kwetsbare inwoner (<5 jaar)	-	-	-	-	125

Cijfers 2021, 2022 en 2023 op moment van schrijven niet beschikbaar

* Persoonlijke aanvragen bij Burgerzaken in de Stadswinkel en aanvragen die online zijn gedaan

Verkiezingen, referenda

Het kenmerk van een democratie is een gekozen volksvertegenwoordiging. Om volksvertegenwoordigers te kunnen kiezen worden transparante, landelijke en lokale verkiezingen georganiseerd door een kernteam van een vaste groep medewerkers. Hierbij wordt de samenwerking gezocht met taakvelden die zijn ondergebracht bij Meerinzicht. De bezetting van de stembureaus is een combinatie van vrijwilligers en medewerkers van de gemeente Harderwijk en Meerinzicht.

Verkiezingen in gemeente Harderwijk

Naast de gewone stembureaus komt er een tijdelijke stemunit geplaatst op het Stationsplein, zodat (trein)reizigers daar makkelijk kunnen stemmen. Ook is er een mobiel stembureau dat in verschillende zorgcentra wordt ingericht, om bewoners daar te kunnen laten stemmen.

Over het verloop van een verkiezing en de uitslag daarvan mag geen twijfel zijn over de juistheid. Daarom zijn stembureauleden en tellers verplicht een e-learning te volgen en zijn er mogelijkheden voor klassikale (tel)trainingen. Daarnaast worden de stembureauleden op het stembureau ondersteund met een app op een iPad. De app biedt ondersteuning aan de stembureauleden en maakt het mogelijk snel met het verkiezingsteam contact op te nemen.

Regulier beleid

Op 29 oktober 2025 was de tussentijdse Tweede Kamerverkiezing. Deze zijn goed verlopen. We hebben op verzoek van de Kiesraad een melding van een kiezer onderzocht omdat de kiezer zijn stem niet in het proces-verbaal terug zag. Uit onderzoek (hertelling van de betreffende lijst) bleek dat er sprake was van een verschrijving. De behaalde stemmen waren een regel lager genoteerd.

Vanaf deze verkiezing betalen we de verkiezingsborden per keer. Voorheen hadden we een abonnement voor vier verkiezingen tegen een lagere prijs. Omdat dit abonnement niet meer bestaat, vallen de kosten hoger uit en gaan we over het budget heen.

We hebben het budget ook overschreden door het moeten kopen van 10 stemhokken (inclusief verlichting en draagtas). De grote verkiezingsmaterialen zijn aan vervanging toe. We hebben kapotte stemhokjes zo goed mogelijk gerepareerd maar een aantal is nu echt op. Het was de bedoeling om hiervoor budget uit 2025 te gebruiken, maar door de extra Tweede Kamerverkiezingen kon dat niet doorgaan. De hokken die het meest kapot waren zijn nu vervangen.

Burgerlijke stand

De burgerlijke stand regelt belangrijke persoonlijke gebeurtenissen in iemands leven. Ambtenaren van de burgerlijke stand maken authentieke akten op en houden diverse registers bij, zoals die van geboorte, huwelijk, overlijden en erkenning. Dit doen ze volgens de regels van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op de lijkbezorging.

De werkzaamheden van een ambtenaar burgerlijke stand zijn:

- Het opmaken van authentieke akten op gebied van geboorte, overlijden en huwelijk;
- Het op grond van specifieke privacywetgeving verstrekken van informatie uit de registers van de Burgerlijke Stand en het innen van leges hiervoor;
- Voltrekken van huwelijken en partnerschapsregistraties en het innen van leges hiervoor.

Regulier beleid

In oktober 2018 is MC IJsselmeerziekenhuis in Lelystad gesloten. In maart 2019 heeft het ziekenhuis St Jansdal de zorg overgenomen. Er is echter geen mogelijkheid voor opnames, daarvoor moet men in Harderwijk zijn. Het gevolg hiervan is dat het aantal geboorten en overlijden in onze gemeente aanzienlijk is toegenomen en onverminderd hoog blijft. Ter vergelijking worden de aantallen van de laatste 2 jaar zonder locatie Lelystad en de afgelopen 2 jaar met de locatie Lelystad genoemd.

		2017	2018		2024	2025
1	Geboorte	1.575	1.642		2.138	2.080
2	Overlijden	570	588		712	762
4	Huwelijk	197	182		166	171

5	Partnerschapsregistratie	53	72		75	77
6	Erkenning	171	173		197	208
7	Naamskeuze		3		50	4

De piek in naamkeuzes in 2024 kwam door de nieuwe wet voor dubbele achternamen (Wet Invoering Gecombineerde Geslachtsnaam). Ouders konden via een overgangsregeling alsnog kiezen voor een gecombineerde geslachtsnaam. Nu deze regeling voor ouders voorbij is, zijn de aantallen weer hetzelfde als daarvoor.

Een van de ombuigingsvoorstellen was het verhogen van het tarief van een eenvoudig huwelijk van € 100,00 naar € 250,00. Dit tarief dekt nog steeds niet alle kosten, maar komt wel dicht bij de buurt van wat een eenvoudig huwelijk ons echt kost. De verhoging had geen invloed op het aantal eenvoudige huwelijken die gesloten zijn in 2025

Huwelijk*	2021	2022	2023	2024	2025
Kosteloze huwelijk	-	-	-	79	91
Eenvoudig huwelijk (100,-)				58	
Eenvoudig huwelijk (250,-)	-	-	-		65
Huwelijk Stadhuis en overige locaties	-	-	-	91	96
Omzetting balie	-	-	-	13	6

*Met huwelijk wordt ook het geregistreerde partnerschap bedoeld.

[Bevolkingsregister / GBA](#)

De Basisregistratie Personen (Brp) is een basisregistratie met informatie over inwoners van Nederland. Overheden en andere instanties gebruiken deze gegevens voor het uitvoeren van hun taak. De gegevens worden automatisch gedeeld met meer dan 1000 organisaties, waaronder afdelingen binnen onze eigen organisatie. Het college zorgt ervoor dat de gegevens correct en actueel zijn. Dat is belangrijk, want gebruikers vertrouwen op de juistheid van de gegevens. Zij zijn verplicht om Brp-gegevens te gebruiken, daarom is een goede inschrijving erg belangrijk. Als gegevens niet kloppen, kan een inwoner problemen krijgen: iemand verliest misschien het recht op bepaalde voorzieningen of krijgt juist voorzieningen waar diegene geen recht op heeft. Een goede inschrijving is dus belangrijk voor zowel inwoners als organisaties.

Daarvoor worden de volgende werkzaamheden gedaan:

- Verwerken van mutaties zoals verhuismutaties;
- Actualiseren en corrigeren van persoonsgegevens in de Brp, op grond van (internationale) wet- en regelgeving;
- Uitvoeren van adresonderzoeken door meldingen van burgers of instanties;
- Tegengaan adresgerelateerde fraude;

- Opleggen bestuurlijke boete als iemand zich niet aan zijn wettelijke verplichting houdt;
- Het behandelen van verzoeken om gegevens uit de Brp op grond van specifieke privacywetgeving;
- Uitvoering verplichtte jaarlijks zelfevaluatie Brp en reisdocumenten.

Regulier beleid

Om alle persoonsgegevens in de administratie (de BRP) kloppend te houden, hebben we hulp nodig. Dit gebeurt op twee manieren:

1. Inwoners die zelf veranderingen doorgeven (zoals een verhuizing).
2. Instanties of burgers die aan ons melden dat informatie niet klopt.

In het overzicht hieronder zijn de cijfers van de belangrijkste en meest opvallende taken die wij hiervoor uitvoeren.

Verhuizingen	2021	2022	2023	2024	2025
Binnen Harderwijk	1.598	1.355	1.740	1.675	1.537
Geweigerd (aangifte niet compleet)	150	202	92	105	69
Vanuit een andere gemeente	1.761	1.638	1.997	1.884	2.064
Geweigerd (aangifte niet compleet)	147	90	107	107	90
Vanuit het buitenland	278	433	367	344	306
Geweigerd (niet voldaan voorwaarden)	15	7	10	8	8
Geëmigreerd	109	105	117	162	173

De bovengenoemde aantal verhuizingen zijn het aantal aangiften die zijn gedaan. Een aangifte kan voor meerdere personen (gezin) gedaan worden.

Aanvragen briefadres	2021	2022	2023	2024	2025
Buiten behandeling gesteld	-	-	-	-	1
Geweigerd	20	22	32	21	24

Verwerkt	64	58	47	65	87
Nog in behandeling	1	-	-	-	2

Adresonderzoek	2021	2022	2023	2024	2025
Afgehandeld	177	293	313	282	271
Nog in behandeling	-	-	-	-	21

Bestuurlijke boete	2021	2022	2023	2024	2025
Opgelegd	-	-	-	-	1

Correctieverzoek	2021	2022	2023	2024	2025
Buiten behandeling gesteld	-	2	7	6	5
Geweigerd	-	9	16	16	17
Verwerkt (buitenlands brondocument)	255*	162	98	162	133
Verwerkt (Nederlandse akte)	-	70	72	122**	52
Nog in behandeling	-	-	0	1	3

* Geen onderscheid in soorten verwerkingen

** Door overgangsbepaling konden ouders verzoeken om een dubbele naam, dat de toename van de correcties o.b.v. Nederlandse akte verklaart.

Naturalisatie

Iemand die geen Nederlandse nationaliteit heeft kan onder voorwaarden Nederlander worden door naturalisatie of optie.

De volgende werkzaamheden worden gedaan:

- Aanvragen om het Nederlanderschap door naturalisatie worden in behandeling genomen. De beslissing ligt bij de Immigratie en Naturalisatiedienst;

- Aanvragen om het Nederlanderschap door optie worden in behandeling genomen. De beslissing ligt bij de burgemeester;
- Voor aanvragen om het Nederlanderschap worden leges geïnd;
- Organisatie van een naturalisatieceremonie, om het besluit tot Nederlanderschap uit te reiken waarmee iemand daadwerkelijk Nederlander wordt;

Regulier beleid

Het aantal mensen dat Nederlander wil worden, hangt vaak af van de situatie in de wereld. Dat zagen we bijvoorbeeld na de Brexit: toen vroegen veel meer Britten de Nederlandse nationaliteit aan. Op dit moment zien we een toename van het aantal verzoeken van inwoners, die uit Syrië komen. Zij zijn in 2019 gevlucht voor de burgeroorlog en komen voor naturalisatie in aanmerking nu zij 5 jaar in Nederland zijn.

Aanvragen Nederlanderschap	2021	2022	2023	2024	2025
Afgewezen *	27	17	23	109	106
Nog in behandeling	-	-	-	0	31
Naturalisatie	97	67	64	66	36
Optieverklaring	11	15	17	22	12

Overig

Beheren van gevonden en verloren voorwerpen.

Regulier beleid

Voorwerpen die worden gevonden, worden aangemeld op de website verlorenofgevonden.nl. Een aantal van deze voorwerpen worden bij de gemeente ingeleverd. Een klein percentage van deze voorwerpen konden teruggegeven worden aan de eigenaar. Het overgrote deel wordt echter uiteindelijk vernietigd op de werf.

Vorbereiding verkiezing gemeenteraad 2026

Start van de voorbereiding voor de gemeenteraadsverkiezingen, inclusief inzet van incidenteel geld voor formatie om achterstanden in regulier werk te voorkomen.

Nieuw beleid

Verkiezingen worden inmiddels jaarlijks georganiseerd. De organisatie van verkiezingen zorgt voor achterstanden in het reguliere werk en voor overuren. Incidenteel geld is beschikbaar gesteld voor uitbreiding van de formatie voor de verkiezingen waardoor taken en werkzaamheden meer verdeeld kunnen worden. De formatie is ingevuld, waarbij de achterstanden en overuren daadwerkelijk beperkt zijn gebleven.

Voortzetting StembureauApp verkiezingen

Gebruik van de StembureauApp op een iPad tijdens verkiezingen (structureel geld beschikbaar gesteld).

Nieuw beleid

We maken al enige tijd gebruik van een stembureau-app op een iPad. Het papieren proces blijft leidend, maar de app ondersteunt daar waar mogelijk de stembureauleden. Daarnaast maakt de app het ook mogelijk dat het verkiezingsteam de stembureauleden kunnen ondersteunen. Daarmee hebben we een flinke kwaliteitsslag kunnen maken op de stembureaus.

We zijn blij met onze stembureauleden (vrijwilligers en ambtenaren) waar we iedere keer weer een beroep op kunnen doen. Het is lastig om echt bedreven te worden in een taak die maar 1 dag per jaar voorkomt. Daarnaast wordt er steeds meer van de stembureauleden verwacht: de taken zijn complexer geworden. Het is fijn dat we vanuit de gemeente onze stembureauleden structureel kunnen ondersteunen met een stembureauapp.

[Applicatiebeheer Burgerzaken](#)

Structurele formatie voor applicatiebeheer om de verschuiving naar digitale aanvragen en e-diensten procesmatig en technisch te ondersteunen.

Nieuw beleid

Formatie ingevuld

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Stad & Omgeving

Wat wilden we bereiken?

[Beheren gemeentelijk vastgoed](#)

Het gemeentelijk vastgoed van de gemeente Harderwijk beheren voor de functie waar het voor bedoeld is, waarbij wordt gestreefd naar een evenwicht tussen de opbrengsten uit verhuur en verpachting enerzijds en de daaraan gekoppelde beheerlasten anderzijds. Vanuit de kaders uit het in 2024 vastgestelde vastgoed- en accommodatiebeleid voor onze vastgoedportefeuille streven wij naar een strategische en doelmatige omgang met ons vastgoed.

Wat gingen we er voor doen?

[Opstellen en uitvoeren meerjarenonderhoudsplannen](#)

Opstellen en uitvoering geven aan meerjarenonderhoudsplannen en jaarlijkse werkplannen, waaronder ook de verduurzaming van ons gemeentelijk vastgoed (DMJOP)

Regulier beleid

Op basis van het door de gemeenteraad vastgestelde Meerjarenonderhoudsplan 2025-2028 en het Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan is het Werkplan 2025 opgesteld. Op basis van dit werkplan is - met inzet van het Team Gebouwenbeheer (MIZ) - uitvoering gegeven aan het dagelijks-, contract- en planmatig/groot onderhoud van gemeentelijke gebouwen. Hierbij kan in het bijzonder genoemd worden het uitvoeren van planmatig/groot onderhoud aan het pand Parkweg 3/Estrado. Ook is uitvoering gegeven aan het Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan en is onder meer de gymzaal aan de Deventerweg verduurzaamd. Daarnaast zijn de voorbereidingen gestart voor het verduurzamen van nog twee gymzalen. Inmiddels zijn de eerste voorbereidingen gestart voor het opstellen van het Meerjarenonderhoudsplan 2029-2032 en wordt gewerkt aan een actualisatie van het Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan.

[Uitvoeren beleid](#)

Het binnen de kaders van het in 2024 door de gemeenteraad vastgestelde 'Vastgoed- en accommodatiebeleid Kaders en spelregels' uitvoering geven aan het gemeentelijk vastgoed en accommodatiebeleid

Regulier beleid

Conform en binnen de kaders van het door de gemeenteraad vastgestelde 'Vastgoed- en accommodatiebeleid' is uitvoering gegeven aan het gemeentelijk vastgoed en accommodatiebeleid. Conform dit beleid zijn in 2025 richtlijnen opgesteld waarin de methode en kaders voor kostprijsdekkende huur door de gemeente zijn vastgelegd. Ook zijn er exploitatietarieven vastgesteld (maatschappelijk en commercieel) voor de verhuur van ruimtes in de accommodaties door de exploitanten. In 2026 zal hieraan concreet, en in overleg met de betreffende maatschappelijke huurders, uitvoering worden gegeven. Verder is er in 2025 conform het Vastgoed- en accommodatiebeleid uitvoering gegeven aan diverse trajecten met aan- en verkoop van gronden en vastgoed. Met name in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen onder het kopje gemeentelijk vastgoed hebben we daarover gedetailleerdere informatie opgenomen.

[Beheren dagelijks en contractonderhoud](#)

Het (laten) uitvoeren van dagelijks-en contractonderhoud aan gemeentelijke gebouwen, conform het door de gemeenteraad vastgestelde Meerjarenonderhoudsplan en Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan en de op basis daarvan opgestelde jaarlijkse werkplannen.

Regulier beleid

Op basis van het door de gemeenteraad vastgestelde Meerjarenonderhoudsplan 2025-2028 en Duurzaam Meerjarenonderhoudsplan is het Werkplan 2025 vastgesteld. Op basis van dit werkplan is, met inzet van het Team Gebouwenbeheer (MIZ), dagelijks en planmatig onderhoud uitgevoerd aan gemeentelijke gebouwen. Conform de in het kader van de ombuigingen gemaakte afspraken, is voor wat de uitvoering van planmatig/groot onderhoud betreft een bezuiniging doorgevoerd van 40% op de daarvoor binnen de voorziening voor planmatig/groot onderhoud beschikbare middelen. Middels aanbestedingen van werken voor alle gemeentelijke panden wordt getracht kosten te besparen en werken meer efficiënt uit te voeren. In 2025 is in dit kader met succes de aanbesteding van onderhoud aan werktuigbouwkundige installaties afgerond en is een overeenkomst gesloten met Equans Noord Nederland te Roden. Daarnaast zijn aanbestedingen van de renovatie van kleed- en doucheruimtes in Sportcomplex De Sypel en het realiseren van een ventilatiesysteem voor Sportcomplex De Sypel met succes en binnen het daarvoor beschikbare budgetten afgerond.

Wat wilden we bereiken?

[Zorgen voor voldoende bouwgrond](#)

Het in bezit hebben van (bouw)gronden is ingegeven vanuit strategisch oogpunt of omdat ontwikkeling pas op de langere termijn is voorzien.

- Bouwgrond: teneinde zorg te dragen voor voldoende bouwlocaties t.b.v. woningen en gebouwen voor openbare en maatschappelijke doelen afgestemd op behoeften en verkoopbaarheid;

- Industrie- en bedrijventerrein: waardoor bedrijven met een lokale en regionale binding kunnen uitbreiden en/of er nieuwe bedrijven gevestigd kunnen worden ter handhaving en uitbreiding van de werkgelegenheid;

Wat gingen we er voor doen?

Adviseren bij grond- en bouw gerelateerde werkzaamheden

Adviseren en ondersteunen van diverse afdelingen bij de aan- en verkoop van gronden en het begeleiden van nieuwbouw, verbouw en onderhoud van gebouwen, passend binnen onze beleidskaders.

Regulier beleid

Waar nodig zijn afdelingen ondersteund bij de aan- en verkoop van gronden en het begeleiden van nieuwbouw, verbouw, renovatie, verbouw en onderhoud van gebouwen, één en ander passend binnen de daarvoor geldende financiële kaders en de kaders als vastgelegd in het gemeentelijk Vastgoed- en Accommodatiebeleid.

0.4 Overhead

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Wat wilden we bereiken?

Ondersteuning bieden voor primaire (beleids) processen en medewerkers

De kosten voor overhead (ook wel Bedrijfsvoeringskosten) zijn de kosten die niet direct zijn toe te rekenen aan de overige taakvelden binnen de gemeentebegroting. Het gaat hierbij om alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en medewerkers. De sturing van het primaire proces vindt plaats binnen de gemeente zelf (directie en teamleiders). Het doel is om de ondersteuning te kunnen bieden tegen een zo hoog mogelijke kwaliteit en tegen zo laag mogelijke kosten waarbij voortdurend wordt gestreefd naar verbetering van de werkprocessen en routines, met daarin het belang van de inwoners als uitgangspunt.

Wat gingen we er voor doen?

Uitvoeren reguliere taken

Taken op het gebied van:

- managementondersteuning binnen het primair proces (directie, teamleiders).
- financiën, administratie, beheer, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- personeel en organisatie;
- inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement);
- juridische zaken
- concerncontrol
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatievoorziening en automatisering (I&A);
- facilitaire zaken en huisvesting;

- documentaire informatievoorziening (DIV).

Regulier beleid

[Extra Fte's afhandeling aanvragen minimaregelingen](#)

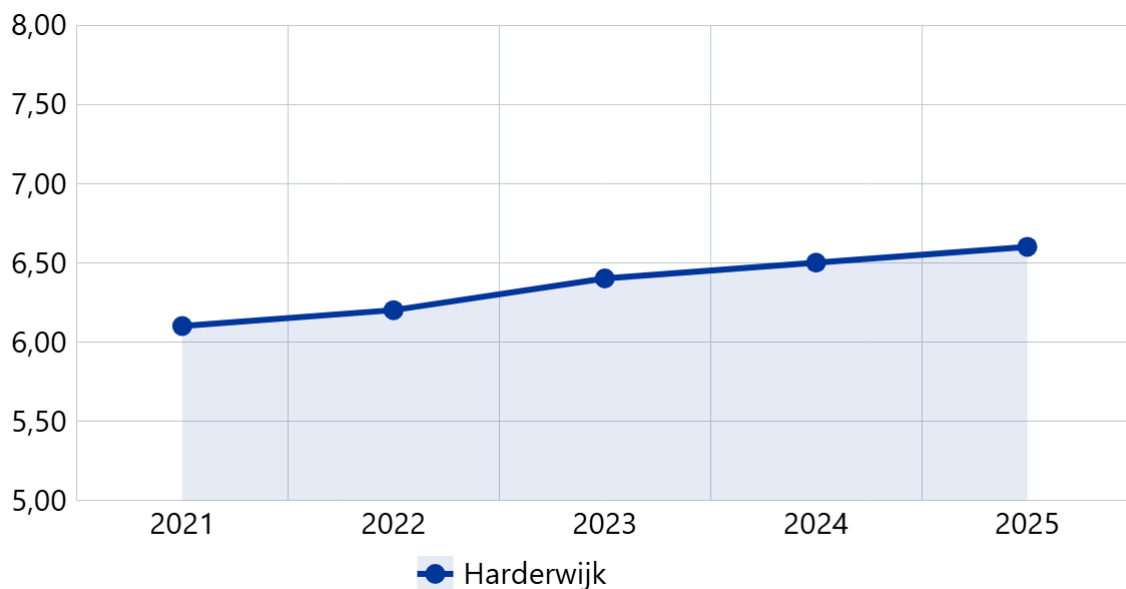
Structurele inzet van 1 FTE en flexibele inzet van 1 FTE om de toename in aanvragen voor minimaregelingen (o.a. door energietoeslag en nieuwe doelgroepen) op te vangen.

Regulier beleid

Door de structurele inzet van 1 FTE en de flexibele inzet van 1 FTE lukt het om de toename in aanvragen voor minimaregelingen op te vangen. Mede hierdoor is 95% van de reguliere aanvragen binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Meerinzicht voert de minimaregelingen uit en rapporteert in haar jaarrekening over de uitvoering en ontwikkelingen rondom de minimaregelingen.

Verplichte beleidsindicatoren 0.4 Overhead

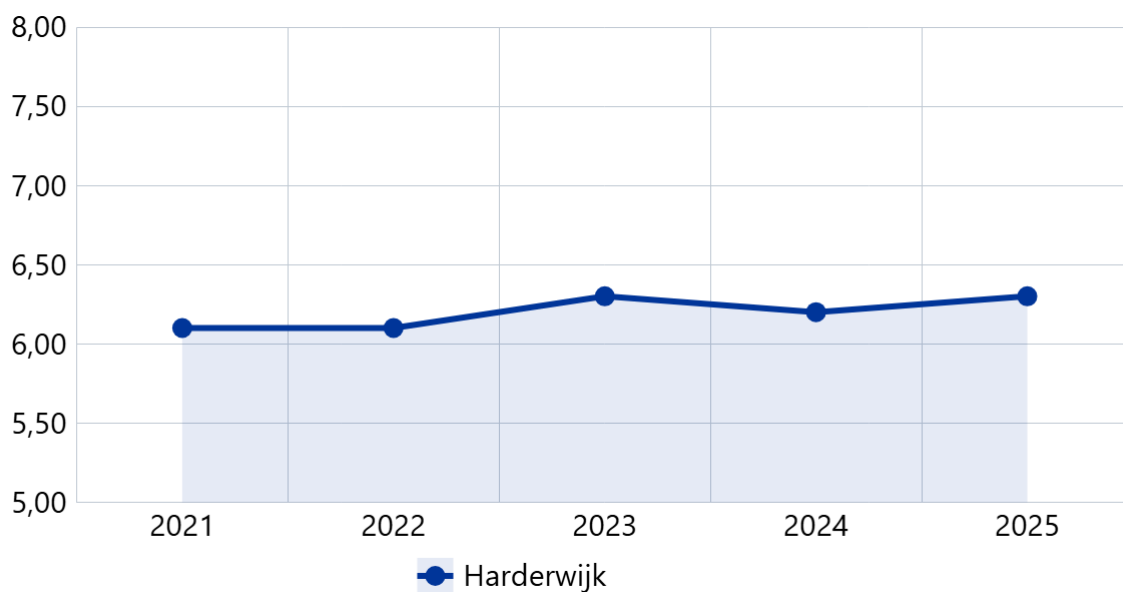
Formatie, fte per 1.000 inwoners

Bron: 2021-2025 jaarrekening

De beschikbare formatie in fte's is de afgelopen jaren gestegen. Dit is het gevolg van de toenemende taken van de gemeenten op andere het gebied van het sociaal domein, veiligheid en duurzaamheid.

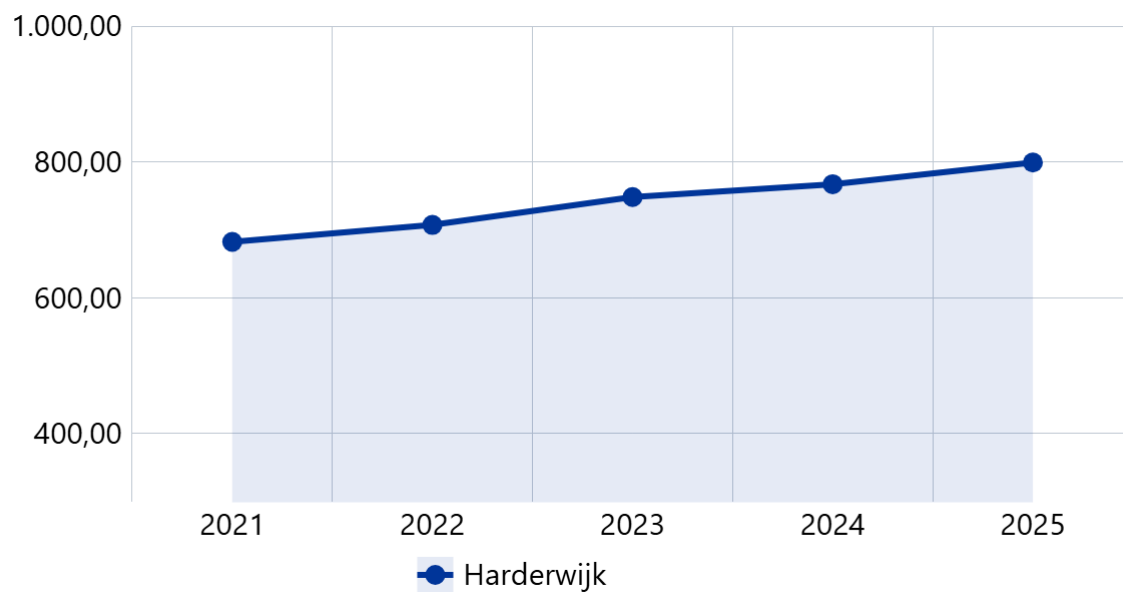
Bezetting, fte per 1.000 inwoners

Bron: 2021-2025 jaarrekening

De bezette formatie in fte's is licht gestegen dit in lijn met de beschikbare formatie. Het verschil tussen de bezetting en de beschikbare formatie is van 2024 op 2025 gelijk gebleven. De krapte op de arbeidsmarkt blijft daarmee een actueel punt voor Harderwijk.

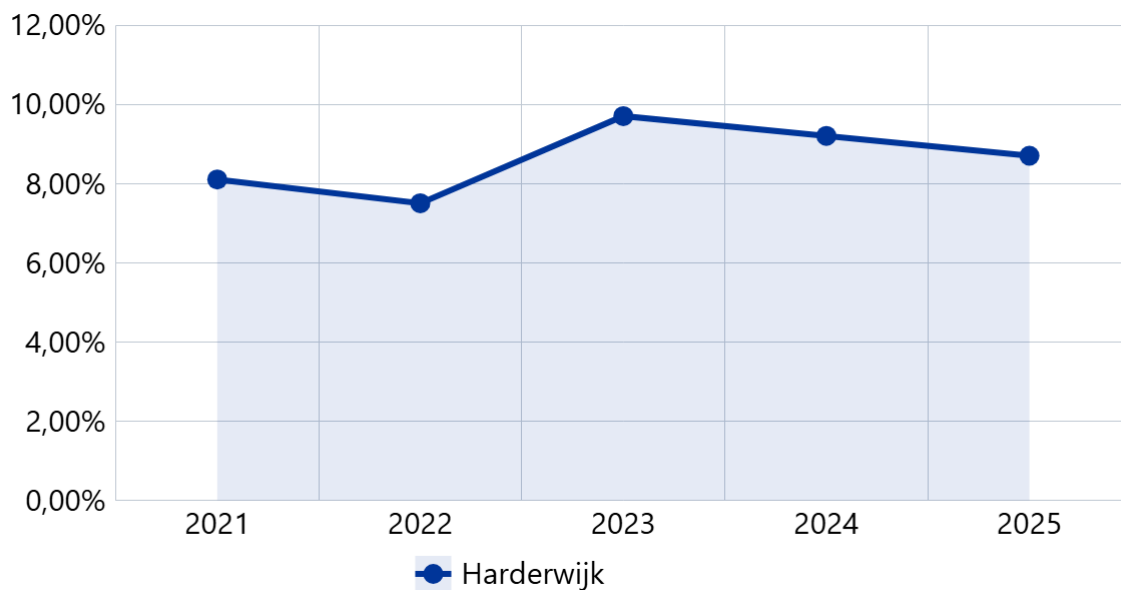
Apparaatskosten per inwoner

Bron: eigen gemeente. De apparaatskosten zijn inclusief de PIOFACH taken die ondergebracht zijn bij Meerinzicht.

De apparaatskosten zijn de afgelopen jaren gestegen. Dit is het gevolg van de CAO stijgingen van de afgelopen jaren en hogere formatie, zie ook de indicator formatie.

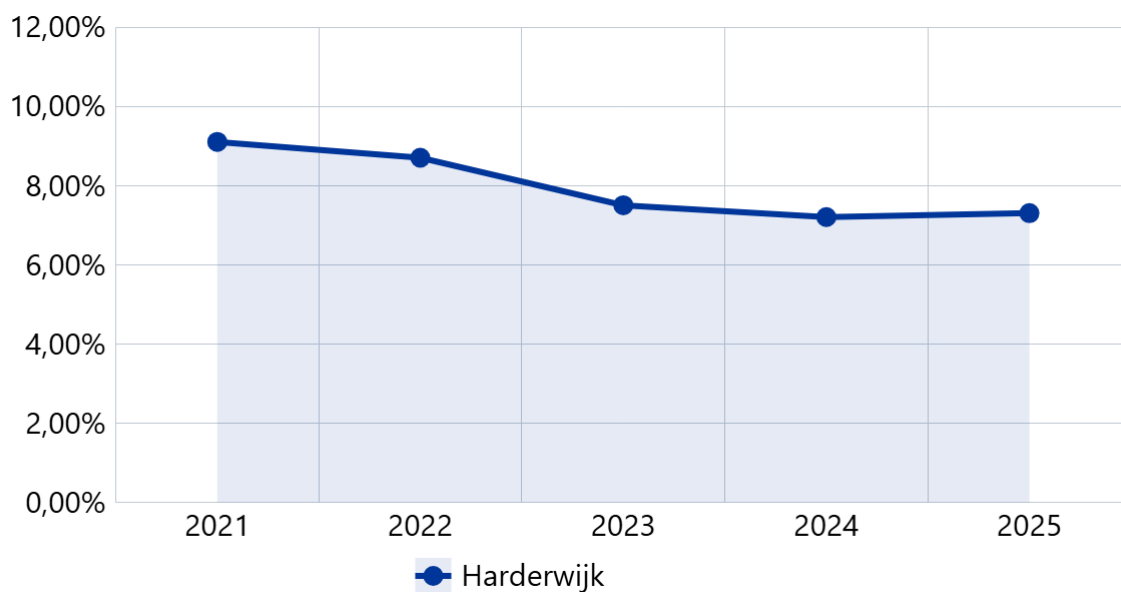
Externe inhuur, kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur

Bron: 2020-2024 jaarrekening en 2025-2026 begroting

We zien in 2025 een verdere daling van de externe inhuur. Deels komt dit door krapte op de arbeidsmarkt, maar zeker ook dat we als organisatie inzetten om zoveel mogelijk binnen de eigen organisatie op te lossen. Zodat binding met samenleving geborgd kan worden en zodat de kennis die wordt opgedaan ook binnen de organisatie aanwezig is en blijft behouden.

Overhead, % van de totale lasten

Bron: 2021-2025 jaarrekening

Het overheadpercentage is licht gestegen, maar wel stabiel vanaf 2023. Dit betekent dat stijging van de overheadlasten door uitbreiding van formatie en de toenemende apparaatskosten in verhouding zijn met de stijging van de totale begroting.

0.5 Treasury

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasuryfunctie. Dit houdt o.a. de periodieke controle van de liquiditeitsbehoefte met het mogelijk aantrekken of uitzetten van gelden tot gevolg. De risico's hierbij, zoals omschreven in het Treasurystatuut, moeten aanvaardbaar en beheersbaar zijn. Binnen dit taakveld wordt ook dividend en rente geraamd. In de Paragraaf Financiering wordt ingegaan op o.a. de liquiditeitspositie, renteschema, financieringspositie en de kaders van de wet Fido (kasgeldlimiet en renterisiconorm).

0.61 en 0.62 OZB woningen en niet-woningen

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Wat wilden we bereiken?

Vaststellen juiste WOZ-waarden

De gemeente draagt zorg voor het leveren van WOZ-waarden van goede kwaliteit, waarbij alle onderdelen van het WOZ-werkproces voldoen aan de door de Waarderingskamer gestelde kwaliteitseisen. Over de vastgestelde WOZ-waarden wordt overeenkomstig de verordening OZB-belasting geheven.

Wat gingen we er voor doen?

Uitvoeren wettelijke taken

In taakveld 0.61 zijn de lasten opgenomen die horen bij de uitvoering van de Wet WOZ. De uitvoering hiervan is overgedragen aan Meerinzicht. Het gaat hierbij om zaken als de waardering, de heffing en het uitvoering geven aan bezwaar en beroep. De Waarderingskamer controleert en beoordeelt gemeenten op de uitvoering en het Kadaster beheert het landelijke register van de door gemeenten vastgestelde WOZ-waarden, als onderdeel van de Basisregistratie Waardering Onroerende Zaken.

In taakveld 0.61 zijn tevens de baten opgenomen vanuit de onroerendezaakbelasting (ozb) op woningen. In paragraaf 3.1 Lokale heffingen wordt uitgebreid ingegaan op de ozb.

Regulier beleid

0.63 Parkeerbelasting

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Stad & Omgeving

Wat wilden we bereiken?

Mobiliteit bevorderen volgens het STOMP principe en, ter bevordering van de gezondheid, toewerken naar autoluwe wijken en buurten.

Een marktconform parkeertarief waarbij vanuit de ombuigingsopgave en het STOMP-principe, het gratis parkeren gefaseerd wordt teruggebracht.

Wat gingen we er voor doen?

Reguleren parkeeropbrengsten

In dit taakveld zijn de baten met betrekking tot de parkeerbelasting opgenomen. Naast de opbrengst uit de verkoop van parkeertijd in de garages, terreinen en het straat parkeren biedt de gemeente ook vergunningen aan. Daarnaast worden opbrengsten gerealiseerd vanuit opgelegde boetes (naheffingsaanslagen) op de locaties waar vooraf betaald parkeren van toepassing is.

Regulier beleid

Bij de tussentijdse rapportage (Turap) is de begrote opbrengst naar beneden bijgesteld. De uiteindelijke werkelijke parkeeromzet in 2025 is iets hoger dan de bijgestelde begroting (€ 2.366.800,-).

Ombuiging parkeren

Vanuit de ombuigingen vervalt het laatste uur gratis parkeren per 1 januari 2026.

Nieuw beleid

Sinds 1 januari 2025 is het gratis parkeren teruggebracht van 2 naar 1 uur. Dit heeft geresulteerd in extra parkeerinkomsten. De taakstelling is na aanpassing van de begroting in de tweede tussentijdse rapportage gehaald. De totale bezoekersaantallen in de binnenstad zijn ook gemonitord (gegevens Visit Veluwe). Deze zijn ten opzichte van 2024 met 11,6% gestegen. Hoewel deze gegevens niet 1-op-1 te vergelijken zijn en zowel de parkeeropbrengsten als de bezoekersaantallen afhangen van meerdere variabelen, lijkt het erop dat het afschaffen van het 2e uur gratis parkeren geen invloed heeft gehad op het bezoek aan de binnenstad.

0.64 Belastingen overig

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Wat wilden we bereiken?

Ook de overige belastingen heffen

Naast de belastingen die in de taakvelden hierboven worden genoemd biedt de Gemeentewet de ruimte om een drietal overige belastingen te heffen. Deze belastingen zijn: hondenbelasting, reclamebelasting en precariobelasting (artikel 228).

De inkomsten voor toeristenbelasting, afvalstoffenheffing en rioolrechten worden verantwoord onder respectievelijk de taakvelden economische promotie, afval en riool.

Wat gingen we er voor doen?

Zorg dragen voor de inning gemeentelijke belastingen

Binnen de wettelijke kaders zorgdragen voor een tijdige heffing en inning van de gemeentelijke belastingen. Heffing en inning van de gemeentelijke belastingen wordt uitgevoerd door Meerinzicht.

Regulier beleid

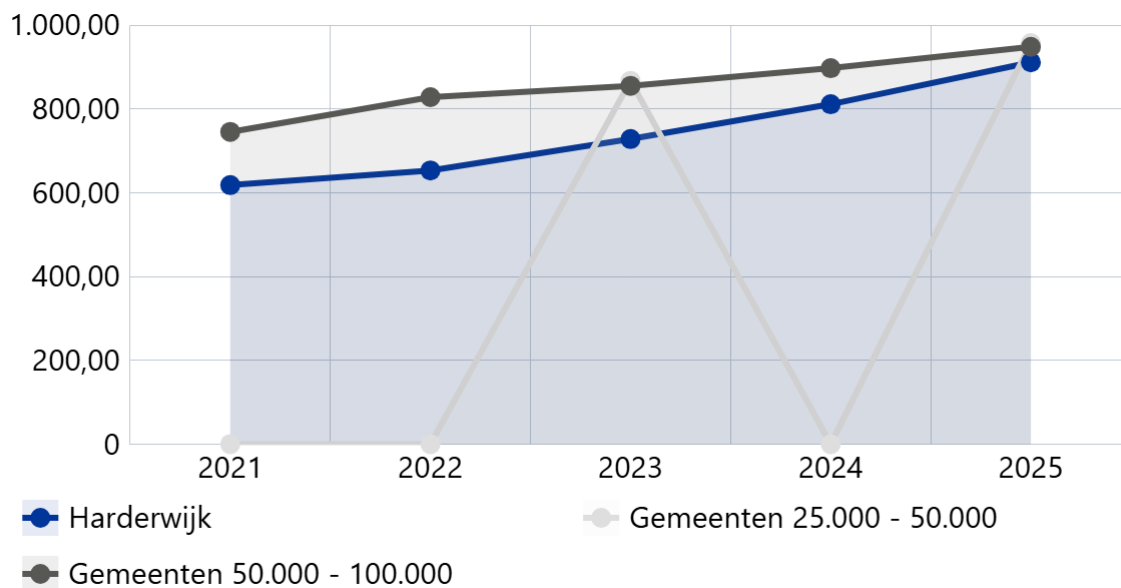
Facultatieve beleidsindicatoren 0.64 Belastingen overig

Lokale woonlasten bedragen in € (Bron: Begrotingen gemeente Harderwijk 2025-2029).

Onderwerp	2021	2022	2023	2024	2025
WOZ-waarde	268.000	296.000	331.000	366.500	374.500
Rekentarif OZB	0,10870	0,10050	0,09181	0,09173	0,09960
OZB	291,32	297,48	303,89	336,20	373,00
Afvalstoffenheffing	212,00	230,00	277,00	281,00	288,00
Riool- en waterzorg heffing	144,75	144,75	147,25	155,50	177,00
Totaal	648,07	672,23	728,14	772,70	838,00

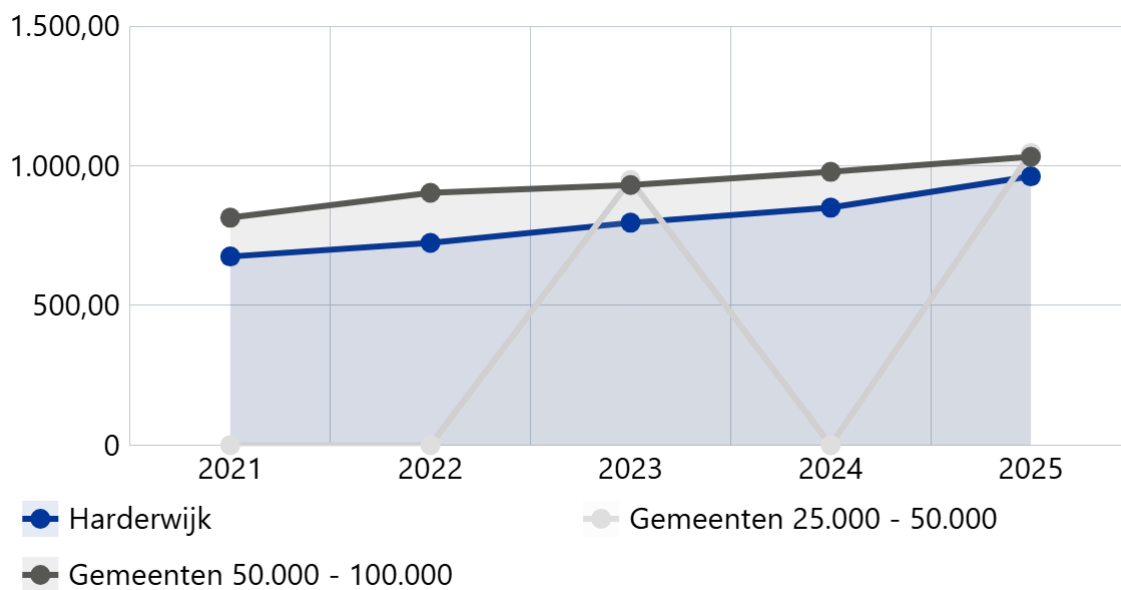
*WOZ-waarde peildatum 2024

Gemeentelijke woonlasten, éénpersoonshuishouden

Bron: COELO. Voor de jaren 2021, 2022 en 2024 hebben we bij het segment Gemeenten 25.000 - 50.000 geen data beschikbaar.

Gemeentelijke woonlasten, meerpersoonshuishouden

Bron: COELO. Voor de jaren 2021, 2022 en 2024 hebben we bij het segment Gemeenten 25.000 - 50.000 geen data beschikbaar.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Wat wilden we bereiken?

Beheer van de algemene uitkering (vrij besteedbare middelen) en specifieke taakmutaties vanuit het Rijk.

De algemene uitkering vormt de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente. Het gaat om vrij besteedbare middelen die het Rijk aan de gemeenten beschikbaar stelt.

Wat gingen we er voor doen?

Beheer gemeentefonds

Analyseren van circulaire, controleren van uitkeringsspecificaties en verwerken van mutaties in begroting en jaarrekening.

Regulier beleid

In 2025 zijn de circulaire zoals gebruikelijk doorberekend. De uitkomsten van de circulaire zijn geïntegreerd in de bestaande P&C producten om de informatiestroom voor de raad zoveel mogelijk samen te voegen. In de advisering van de verschillende circulaire (mei-, september- en december) is de volledige advisering en specifieke effecten terug te zien.

Uitwerken nieuwe financieringssysteem

Specifieke aandacht voor de nieuwe financieringssysteem (ingevoerd meicirculaire 2024) en het maken van afspraken over volumetranches.

Regulier beleid

Bij de advisering over de meicirculaire 2025 is inzichtelijk gemaakt hoeveel de gemeente ontvangt voor loon- en prijsontwikkeling en voor volumeontwikkeling. Bij de kadernota 2026-2029 is de volumetranche voor 2026 ingezet.

0.8 Overige baten en lasten

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Wat wilden we bereiken?

Overige baten en lasten

Het inzichtelijk maken en beheren van baten en lasten die niet direct toe te rekenen zijn aan specifieke taakvelden. Dit taakveld heeft een technisch karakter en bevat stelposten (reserveringen in afwachting van nadere informatie) en taakstellingen (nog te concretiseren bezuinigingen).

Wat gingen we er voor doen?

Beheer stelposten en taakstellingen

Het centraal administreren van reserveringen en nog te verdelen taakstellingen die niet rechtstreeks te koppelen zijn aan één of meerdere taakvelden.

Regulier beleid

Stelpost Onvoorzien

Het beheren van een budget voor het opvangen van onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare lasten die ten tijde van de begroting nog niet waren voorzien. Inzet vindt plaats op basis van een collegebesluit. Met de ombuigingen uit de Kadernota 2025 is deze stelpost veranderd van een structureel naar een incidenteel karakter.

Nieuw beleid

De stelpost onvoorzien is, op basis van collegebesluit in april, in 2025 ingezet voor de vervanging van de vierkoloms hefbrug in de garage/de werkplaats van team Stadsbedrijf. De oude hefbrug is door de inspectie afgekeurd. Daarnaast is in december 2025 een collegebesluit genomen om de post onvoorzien in te zetten voor het budget Uitvoeringsagenda onderdelen parkeren in verband met onvoorziene advocaatkosten.

0.9 Vennootschapsbelasting

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Wat wilden we bereiken?

VPB

Voldoen aan de belastingplicht voor de heffing van vennootschapsbelasting (VpB) voor zover de gemeente activiteiten verricht die hieronder vallen (o.a. inkomsten uit reclame en winst uit verwerking van diverse afvalstromen).

Wat gingen we er voor doen?

Aangifte en bezwaar Vennootschapsbelasting

Het doen van aangiften conform het standpunt van de Belastingdienst. Tegelijkertijd wordt bezwaar gemaakt tegen het aanmerken van reclame-inkomsten als belastingplichtige activiteit, in afwachting van lopende procedures elders in het land.

Regulier beleid

0.10 Mutaties reserves

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Wat wilden we bereiken?

Mutatie reserves

De technische verwerking van dotaties en stortingen aan de reserves op basis van genomen raadsbesluiten. Dotaties en stortingen die betrekking hebben op een specifiek programma, worden onder het desbetreffende programma verantwoord.

Wat gingen we er voor doen?

Verwerken reservemutaties

Het begroten en boeken van de mutaties binnen alle andere taakvelden (met uitzondering van het resultaat).

Regulier beleid

0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten

Portefeuillehouder(s): W. Mazier

Domein: Mens & Maatschappij

Resultaat

Juiste weergave op basis van raadsbesluiten van het begrote resultaat van de gemeentebegroting.

Wat gingen we er voor doen?

Verwerking begrotingssaldo

Het begroten en boeken van het saldo van alle andere taakvelden, inclusief de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

Regulier beleid

Het begrotingssaldo wat in deze jaarrekening is opgenomen bestaat uit de vastgestelde begroting 2025-2029 aangevuld met door de raad genomen besluiten die financiële effecten hebben gehad over dit zelfde begrotingsjaar

Totaaloverzicht Programma 0

Bedragen x €1.000

Exploitatie		Realisatie 2024	Primitieve begroting 2025	Begroting incl. wijzigingen 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Baten						
TV01	TV01 Bestuur	496	375	441	452	11
TV02	TV02 Burgerzaken	1.160	884	1.244	1.260	16
TV03	TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	1.973	944	1.832	1.981	149
TV04	TV04 Overhead	932	1.158	1.023	1.120	97
TV05	TV05 Treasury	2.496	2.318	2.885	1.967	-918
TV061	TV061 OZB woningen	7.794	8.820	8.905	8.908	4
TV062	TV062 OZB niet-woningen	5.355	6.255	6.255	6.290	35
TV063	TV063 Parkeerbelasting	2.583	2.855	2.645	2.782	137
TV064	TV064 Belastingen overig	591	678	685	807	122
TV07	TV07 Alg. uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	107.533	108.183	116.201	116.796	595
TV08	TV08 Overige baten en lasten	35	0	0	0	0
Totaal Baten		130.949	132.470	142.115	142.363	248
Lasten						
TV01	TV01 Bestuur	-4.434	-3.409	-3.527	-4.658	-1.132
TV02	TV02 Burgerzaken	-3.062	-2.765	-3.210	-3.256	-46
TV03	TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	-2.290	-2.191	-2.876	-2.757	119
TV04	TV04 Overhead	-16.858	-19.594	-18.722	-17.830	891
TV05	TV05 Treasury	-1.424	-1.500	-1.508	-1.366	142
TV061	TV061 OZB woningen	0	0	0	0	0
TV064	TV064 Belastingen overig	-948	-792	-792	-945	-153
TV07	TV07 Alg. uitk. en ov. uitk. gemeentefonds	0	-159	-973	0	973
TV08	TV08 Overige baten en lasten	-97	-970	26	-141	-167
TV09	TV09 Vennootschapsbelastingen (VpB)	-5	0	0	-8	-8
Totaal Lasten		-29.117	-31.380	-31.581	-30.961	620
Onttrekkingen						
TV01	TV01 Bestuur	14	14	14	14	0
TV02	TV02 Burgerzaken	66	0	43	43	0
TV03	TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	20	20	20	20	0
TV04	TV04 Overhead	277	0	0	0	0
TV08	TV08 Overige baten en lasten	7.494	4.665	9.745	9.101	-644
Totaal Onttrekkingen		7.871	4.699	9.821	9.177	-644
Stortingen						
TV02	TV02 Burgerzaken	0	0	-117	-117	0
TV03	TV03 Beheer overige gebouwen en gronden	-728	0	0	0	0
TV08	TV08 Overige baten en lasten	-2.583	-362	-3.310	-3.310	0
Totaal Stortingen		-3.311	-362	-3.427	-3.427	0
Gerealiseerd resultaat		106.392	105.428	116.928	117.152	223

Financiële analyse jaarrekening 2025 ten opzichte van begroting 2025

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting incl. wijzigingen 2025	Realisatie 2025	Resultaat 2025
Baten	142.115	142.363	248
Lasten	-31.581	-30.961	620
Onttrekkingen	9.821	9.177	-644
Stortingen	-3.427	-3.427	0
Gerealiseerd resultaat	116.928	117.152	223

Het resultaat van programma 0 is als volgt te verklaren

Taakveld (Bedragen x 1.000)	Ondewerp	Bedrag afwijking	Verwijzing toelichting
	Onderhanden werken (regulier en budget neutraal)	845	1
	Kapitaallasten	-950	2
	Doorbelastingen	183	3
0.1	Vertraging uitvoeringsagenda dienstverlening, lagere kosten accountant en lokale rekenkamer.	86	4
0.1	Bijstelling pensioenvoorziening wethouders	-1.240	5
0.3	Verkoop openbaar groen gronden	173	6
0.3	Budgetten beheer overige gebouwen en gronden	94	7
0.4	Resultaat persoonslasten en doorbelasting regioarrangement	410	8
0.4	Afrekening en doorbelastingen Meerinzicht	435	9
0.4	Doorbelastingen Grex	-195	10
0.4	Advieskosten juridische zaken	-64	11
0.5	Minder rentekosten	102	12
0.5	Renteinkomsten Alliander en SVn-leningen	94	13
0.63	Parkeeropbrengsten	137	14
0.64	Precario-opbrengsten	137	15
0.7	Algemene uitkering en overig	617	16
0.8	Ophoging voorziening dubieuze debiteuren	-142	17
0.8	Overschot stelpost onvoorzien	112	18
0.8	Taakstelling sociaal domein	-145	19
0.8	Minder onttrekking aan de algemene reserve	-500	20
	Diversen	33	
	Totaal	223	

Verklaring van de afwijkingen programma 0

1. Een totaaloverzicht van onderhanden werken wordt weergegeven in hoofdstuk 4.6.
2. Op de kapitaallasten zit een nadeel van afgerond € 950.000,-. Er is sprake van een werkelijk gerealiseerd rentepercentage van 0,17% ten opzichte van de begroting 0,5% wat betreft omslagrente. Op dit taakveld betekent dit dat de begrote inkomst van 0,5% niet gerealiseerd wordt en er werkelijk 0,17% aan inkomst is geboekt. De toepassing van de omslagrente is een interne verrekening, wat betekent dat eenzelfde voordeel tegenover dit nadeel staat bij de kapitaallasten over alle programma's heen. Voor een verdere uitleg wordt verwezen naar het renteschema in de paragraaf Financiering.
3. Op dit taakveld worden alle overheaddoorbelastingen naar andere taakvelden gedaan. Wanneer er meer doorbelast kan worden dan begroot, ontstaat er hier een voordeel en op de andere taakvelden een nadeel.
4. In 2025 zijn minder kosten gemaakt voor de lokale rekenkamer en vielen de accountantskosten lager uit. Er heeft vertraging plaatsgevonden in de uitvoeringsagenda dienstverlening, deels als gevolg van onderbezetting. Deze agenda loopt door in 2026.

5. Door het aanvullen van de pensioenvoorziening van de wethouders zit in 2025 een nadeel op dit taakveld van afgerond € 1.240.000,-. Tot nu toe vallen de pensioenen voor de (voormalig) wethouders onder de Appa (Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers). In dit systeem bouwen zij pensioen op bij de gemeente zelf. De gemeente moet hiervoor een voorziening vormen. Met de komst van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) is besloten om ook politieke ambtsdragers onder te brengen bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De streefdatum voor de collectieve overdracht van de opgebouwde pensioenaanspraken naar het ABP is 1 januari 2028. Door deze aanvulling is de voorziening op dit moment toereikend voor toekomstige verplichtingen en overdracht aan het ABP.
6. Er is sprake van een voordelig resultaat op incidentele grondverkoop (groen). Het is moeilijk in te schatten hoeveel aanvragen voor aankopen van grond gedaan worden en daarmee hoeveel opbrengsten gerealiseerd worden in een jaar. Het resultaat kan daarom variëren ten opzichte van de structurele begroting van inkomsten. In 2025 levert dit een incidenteel voordeel op van € 173.000,-.
7. Op de pandbudgetten van overige gebouwen en gronden (exclusief groen) is sprake van een voordeel van € 94.000,-. Er is met name incidenteel minder aan onderhoud uitgegeven dan begroot in 2025. Ook is er een voordelig resultaat wat betreft energielasten.
8. Dit betreft voor ca. € 350.000,- het resultaat op de personeelslasten. Zie paragraaf bedrijfsvoering voor meer informatie. Tevens een voordeel uit de doorbelasting van het regio arrangement van ca. € 60.000,-. Dit wordt onder programma 8 verantwoord als een nadeel.
9. Meerinzicht laat in 2025 een positief resultaat zien van afgerond € 398.000,-. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het voordelige rekeningresultaat op domein bedrijfsvoering (aandeel Harderwijk) van € 361.000 en domein Sociaal van €37.000. De jaarrekening van Meerinzicht zelf laat een nadeel zien op dit domein van -/€ 165.000. Bij de advisering 1e Berap 2025 van Meerinzicht is rekening gehouden met een nadelig geprognosticeerd resultaat van €207.000. Dit bedrag is ten laste gebracht van het begrotingssaldo. Nu bij de definitieve afrekening blijkt dit bedrag niet volledig nodig te zijn en resteert er een klein voordeel van de eerder genoemde € 37.000,-. Tot slot is er nu bij het opmaken van de jaarrekening een klein rentevoordeel ontstaan van €36.000 ten opzichte van het bijgestelde budget in de 2e Turap van de gemeente Harderwijk. Het totale voordeel op de afrekening Meerinzicht komt hiermee uit op € 434.000,-.
10. Er is een nadelig effect bij de doorbelasting aan de Grondexploitaties (GREX). De werkelijke bijdrage vanuit de overhead aan de Grex-projecten was lager dan begroot, wat in de administratie leidt tot een nadeel op de overhead-post (minder dekking uit projecten).
11. In 2025 hebben we noodgedwongen meer kosten moeten maken voor inhuur van advocaten vanwege privaatrechtelijke kwesties. De expertise van de eigen gemeentelijke juristen zit met name in het bestuursrecht, maar bij rechtszaken zoals rond het geschil met Andiamo ontkomen we er niet aan om externe expertise in te zetten. Dit ging over de verhuur van de voormalige bibliotheek aan de Academiestraat. Bewoners betaalden te veel huur in plaats van de afgesproken bedrag.
12. Er is sprake van minder rentekosten van € 102.000,- in 2025. Dit betekent minder rente uitgaven dan begroot. Er was meer rente voor kasgeldleningen begroot dan gerealiseerde kosten en daarnaast was er sprake van een dubbeling in de begroting van een specifieke lening.
13. Dit incidentele voordeel wordt verklaard door een positieve afwijking ten opzichte van de begroting vanuit rente-inkomsten Alliander (€ 51.000,-) en SVn leningen (€ 43.000,-).
14. Ten opzichte van de begroting na wijziging zijn er ca. € 137.000,- aan hogere parkeeropbrengsten gerealiseerd. Bij de 2e tussentijdse rapportage was de begroting voor parkeeropbrengsten uit kaartverkoop naar beneden bijgesteld met € 260.000,-. Uiteindelijk is er t.o.v. deze bijstelling nog ca. € 27.000,- aan extra parkeeropbrengsten gerealiseerd. Daarnaast is er een aanzienlijke stijging in de parkeeropbrengsten uit parkeervergunningen (€ 63.000,- voordelig) en parkeerboetes (€ 47.000,- voordelig).
15. In de begroting 2025 is voor de precariobelasting uitgegaan van een boventrendmatige verhoging van de tarieven van 10%. De inkomsten van de precariobelasting zijn met ca 48% gestegen. Een belangrijke reden voor deze meeropbrengst is de systematische controle op het hebben van voorwerpen op de weg.

16. Op het taakveld van de algemene uitkering zit een voordeel van afgerond € 1,6 miljoen. Hiervan wordt voor taakmutaties via onderhanden werken een bedrag van afgerond € 1,0 miljoen meegenomen naar 2025. Het voordeel wordt met name veroorzaakt door het effect van de decembercirculaire 2025. Daarnaast is er een voordeel van € 85.000,- door voordelige verrekeningen van voorgaande jaren, omdat tot 2 jaar terug mutaties op de maatstaven door BZK worden doorgevoerd. De inkomsten voor het faciliteitenbesluit AZC zijn € 150.000,- hoger dan begroot. In de begroting is rekening gehouden met opvang voor 500 plekken, terwijl er 800 plekken ingevuld worden waardoor de uitkering hoger is.
17. De voorziening voor dubieuze debiteuren is opgehoogd met het debiteurensaldo dat binnen het risicokader valt.
18. Er is een voordeel op de stelpost onvoorzien. Het college heeft geen aanspraak hoeven maken op het volledige bedrag waardoor er een voordeel ontstaat van ca. € 112.000,-.
19. Dit betreft de taakstelling op het sociaal domein vanuit de ombuigingen 2021/2022. Bij de 2e Turap 2025 is invulling gerealiseerd voor € 205.000,- vanuit voordelen binnen basismobiliteit. Door het voordeel op de programmagelden sociaal domein (programma 6) wordt deze taakstelling als ingevuld beschouwd.
20. De onttrekking aan de algemene reserve is lager dan begroot. Dit zorgt dus voor 'niet behaalde inkomsten' op taakveld 0.8. Alleen werkelijke lasten worden onttrokken. Door alle programma's van de begroting heen zitten verschillende incidentele budgetten die gedekt zouden worden uit de algemene reserve, het voordeel op de lastenbudgetten landt op de verschillende programma's.

